

Van de in totaal ca. 1.500 kinderen die in de periode 1974-1989 in Bangladesh ter adoptie naar het buitenland zijn gegaan, zijn er 496 in Nederland terecht gekomen, een groep in Canada, Zweden, Denemarken en andere landen in Europa. Het aantal opgeloste casussen is echter klein in verhouding met het totaal nog op te lossen aantal casussen. Om de capaciteit uit te bouwen, zijn er meer middelen nodig. Middelen waarmee SSC mensen kan aantrekken voor dossieronderzoek en veldwerk om families te traceren, DNA kits voor families in Bangladesh kan verstrekken, stamboomonderzoek kan opschalen en de begeleiding en nazorg kan professionaliseren.

De papieren, alsmede getuigenissen van biologische ouders, hebben de rol van betrokken organisaties verduidelijkt. Een en ander wordt gestaafd door grondig onderzoek waarin diverse

nieuwsberichten bij elkaar zijn gelegd, interviews met (oud-)betrokkenen zijn gehouden en meerdere experts in het adoptie veld zijn geraadpleegd.

Tevens heeft onderzoek uitgewezen dat ouders al sinds 1979 getracht hebben om de misstanden aan te kaarten: dat zij geenszins afstand hebben gedaan van hun kind. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat het wel is verteld, maar kwetsbare gezinnen hebben ontegenzeggelijk niet beseft wat het concept adoptie inhield. Dit fenomeen ziet men tevens in andere landen, zoals is aangetoond in onderzoek van Pien Bos bij Indiase moeders.

Samengevat: met de aanjager Eva den Hartog van het Leger des Heils is Stichting Wereldkinderen in Bangladesh in 1975 gaan samenwerken met de hulporganisatie Terre des Hommes, in het proces voor en rondom de adopties van kinderen naar Nederland.

Vanwege de rol zijn genoemde organisaties betrokken en dragen hierin een bepaalde verantwoordelijkheid. In dit perspectief heeft Stichting Shapla Community in november 2016 contact gezocht met genoemde organisaties.

## Wereldkinderen

Aangezien Wereldkinderen als de bemiddelaar heeft opgetreden, zien wij hier de grootste rol en dus verantwoordelijkheid liggen in het dossierbeheer, correcte verslaggeving van gegevens en ondersteuning in zoektochten. Wij hebben de samenwerking gezocht in het oplossen van casussen bij Wereldkinderen. Doordat Wereldkinderen blijft volhouden dat zij alleen iets kunnen doen als zij namen en geboortedata hebben, stuiten we hier op een dood spoor. Want hoe kunnen Bengalese families een geboortedatum geven vanuit een tijd dat zij niet leefden naar de Westerse kalender? Hoe kunnen de data überhaupt overeenkomen als de geboortedatum meestal pas in het tehuis door de medewerkers is gegeven? Hoe kunnen de (roep)namen van hun kinderen of henzelf overeenkomen met namen in

dossiers als er andere namen zijn genoteerd? Hiermee lijkt voor Wereldkinderen de kous af. Ieder voorstel om te kijken naar een oplossing en hier samen uit te komen, wordt afgewezen.

## Terre des Hommes

April 2017 heeft directeur Carel Kok bij Nieuwsuur aangegeven dat er een intern onderzoek zou komen naar de rol van Terre des Hommes in het geheel. Daarbij zou worden gezocht naar informatie die geadopteerden kunnen helpen in hun zoektocht. Hiervoor zijn 6 documenten overhandigd en heeft er een 6-tal interviews met oud-medewerkers plaatsgevonden. Anno augustus 2020 heeft Terre des Hommes dit onderzoek nog steeds niet weten af te ronden.

Stichting Shapla Community heeft sinds 2017 al aangegeven dat nog een onderzoek niet nodig is. De feiten liggen er dat Terre des Hommes betrokken was en waarmee SSC de samenwerking zocht in het nu helpen te herenigen van de geadopteerden met biologische families en viceversa.

Hiervoor heeft SSC in april 2018 met Carel Kok gesproken over de mogelijkheden. Een van de mogelijkheden zou een project kunnen zijn waarbij TdH als donor zou kunnen fungeren. In november 2018 heeft SSC een alomvattend projectvoorstel met een gedegen calculatie begroot op ruim 6 ton per jaar dat nodig is voor werkelijke ondersteuning. Het voorstel was een conceptvoorstel met de uitnodiging om samen nader te kijken naar de verschillende onderdelen. Het gesprek om hier inhoudelijk samen tot een haalbaar project te komen heeft nooit plaatsgevonden.

Afspraken zijn niet nagekomen, deadlines meermaals overschreden. Tientallen contactmomenten verder ligt er nog steeds niets concreets op tafel. Pas 9 juni 2020 kreeg SSC via de email inhoudelijk de terugkoppeling op welke punten het in november 2018 ingediende voorstel niet mogelijk zou zijn. Daarna is nog steeds niet ingegaan op de uitnodiging van SSC om er samen inhoudelijk naar te kijken wat wèl mogelijk is.

Intussen overlijden ouders en worden geadopteerden ongeduldig en boos. Meerdere mensen hebben dan ook intussen zelf contact gezocht met Terre des Hommes.

Door deze werdegang heeft SSC in september 2019 het vertrouwen in Terre des Hommes officieel opgezegd en een ultimatum voor een schikking gesteld. Hierop is een bod gekomen van eenmalig €40.000 voor 2 jaar. Hier is SSC om begrijpelijke redenen niet mee akkoord gegaan.

Terre des Hommes heeft toen getracht met inmiddels alweer de 4e externe consultant om weer in gesprek te komen. Echter is hierbij de voorwaarde gesteld dat er met andere partijen moet worden samengewerkt.

St. Shapla Community ziet hier geen toegevoegde waarde in, om de volgende redenen:

- SSC is de enige officiële stichting voor Bangladesh die zich richt op traceren en hereniging van families en geadopteerden en volgt nauwgezet haar beleid zoals in de statuten zijn vastgelegd dat wij de belangen van de gehele groep geadopteerden uit Bangladesh volgen. Als stichting is SSC gehouden aan de AVG richtlijnen, welke wij serieus nemen.

Wij zouden graag zien dat wij in de praktijk niet gehinderd werden door capaciteitsgebrek om iedereen naar behoren te kunnen helpen. Verder staat het eenieder vrij om wel of niet door SSC te worden vertegenwoordigd, of de eigen zoektocht zelf te ondernemen naar eigen inzicht.

- SSC heeft in overeenstemming met TdH het projectvoorstel ingediend. Dit is in vertrouwen gedeeld en een zaak die tussen deze twee partijen dient. Indien TdH ook andere groepen van dienst wilt zijn, kan daarover met die partijen in overleg worden getreden op welke wijze voor hen passend is. Daar staat SSC verder buiten.

- SSC staat altijd open voor samenwerking. Zo werken wij al jaren constructief samen met allerlei andere belangenorganisaties. Hiervoor dient er een bepaalde basis te zijn voor een werkbare situatie.

- Terre des Hommes stelt een oplossing te willen voor àlle partijen, gedragen door alle partijen. Dit houdt in dat er geen enkel projectvoorstel van één van deze partijen kan worden gehonoreerd indien niet alle partijen aansluiten.

Na 4 jaar kunnen we tot de conclusie komen dat de verantwoordelijkheid nog altijd wordt afgehouden, dan wel voortvarendheid of constructieve hulp van bovengenoemde organisaties in ondersteuning of herstel van gedane zaken ontbreekt of ver ondermaats is.